

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsek torki in petek. — Depisi naj se izločijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Recepti se ne vrnejo. — Za inzerate se plačuje po vsaki tematski pristojbini ter od vsake polt-vrste po 20 vin. na vsakokrat; za večje inzerate in za mnogokratno inzeriranje primerni popusti. — Prenosna na celo leto 8 kren, na pol leta 4 krene, na štiri leta 2 kreni, katere naj se pošlje: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Učitelji in starši pozor!

Dne 10. nov. 1901 se je v Slov. Gradcu z veliko slovesnostjo otvorila nova nemška ljudska šola. Ti ljubi slovenjegraški Nemci, (pravi in ponarejeni — teh zadnjih je mnogo več) bili so kar pijani samega veselja. A vse to nam je malo mar, brigajo nas le razni govori pri tej priliki, ker ti razsvetljejejo z bengalično lučjo vse nam že itak zdavno znane namene nemških šol na Slovenskem.

Poglejmo si nekatere teh govorov bližje (posneti po „Tagespost“ z dne 11. novembra 1901).

Načelnik krajnega šol. sveta g. Potočnik (od slovenskih staršev rojen Nemeo) rekel je obrnjen proti novemu nadučitelju: „Die neue Schule möge ein Hort deutschen Denkens bleiben, so dass die daran geknüpften Hoffnungen in Erfüllung gehen.“ („Nova šola naj bode varuhinja nemškega mišljenja, tako, da se bodo na njo stavljene nade spolnile.“) Kakšne nade pa goje od te nove šole? Odgovor na to vprašanje dobimo v „Tagespost“ sami nekaj vrstic poprej, ko se ta gospod zahvaljuje za podpore vsenemškemu šolskemu društvu v Berlinu, posebno ženski podružnici v Berlinu „Südmarki“ itd. Kakšne nade pa gojijo pruski Berlinci o naših šolah? Da bi se odgajili našemu cesarju zvesti podložni, težko da Berlinci želijo, le da bi se zredilo pri nas več ko mogoče izdajalcev svojemu avstrijskemu cesarju in odpadnikov od naše svete vere.

In kaj je odgovoril na ta načelnikov poziv novoimenovani nadučitelj g. Waldhans, katerega starši so le češki govorili? Ali je morda g. načelnika zavrnil ter ga poučil, da nemške marke pri nas ne smejo gospodariti? Kaj še? Waldhans versicherte namens des Lehrkörpers, dass dieser seiner Aufgabe werde gerecht werden,“ (obljubil je v imenu učiteljstva, da bode to nalogo zvesto spolnjevalo“).

Na to vzdignil se je še znani dr. Wolffhardt iz Dunaja ter dal učiteljstvu še slededeče strankarske in učiteljstvo zapeljajoče nauke: „Die Lehrerschaft habe die Pflicht, in der heranwachsenden Jugend das Gefühl der Stammesangehörigkeit (z Berlinci) zu wecken und zu erhalten, so dass nicht allein die Männer und Frauen, sondern auch die Kinder sich mit Stolz als Deutsche fühlen (torej politika v šolo). In diesem Sinne richtet er an den Lehrkörper die Mahnung (kako pravico pa ima ta tujec štajarskemu učiteljstvu opomine dajati?) unentwegt dahin zu wirken, dass den ihnen anvertrauten Kindern dieses Gefühl eingepflanzt (posebno slovenskim take šole obiskujočim otrokom) und dass dasselbe stets wachgehalten werde“ (da kričijo „Heil“ ter na padajo mirne Slovence). Dolžnost učiteljstva je, v mladini vzbuditi in okrepčati čut narodne skupnosti, tako, da se ne bodo le moške in žene, nego tudi otroci s ponosom čutili za Nemce. V tem smislu opominja učiteljstvo vztrajno na to delati, da se v njih skrbi izročeni mladini ta nemški čut vse in vedno živ ostane.“

To so torej znamenitejši govori pri tej priliki, a ti govori se niso govorili na skrivnem

med seboj ali pri kupci rujnega vina, ampak vse to govorilo se je ob navzočnosti predsednika okrajnega šolskega sveta, o. kr. vodje glavarstva Chapeka in ob navzočnosti o. kr. okrajnega šol. nadzornika A. Schechelsa! In nobeden teh gospodov ni ugovarjal proti takim popolnoma proti postavnemu zapeljevanju učiteljstva; nobeden teh gospodov ni dal „opomina“, da nima ljudska šola s politiko (posebno pa še s strankarsko) nič opraviti. Molče odobravala sta oba gospoda to politiziranje, to narodno hujskanje v pričo šolskih otrok. Dež. šol. nadzornik g. Linhart pa je brzo javno še svoj blagoslov, svoj „placet“ poslal.

Dragi Slovenec, zakaj navajam vse to? Odgovorim ti s Kristusovimi besedami: „Idi in stori tudi ti tako!“ Slovenski oče, slovenska mati, posebno pa ti slovenski učitelj! Tu imate zgled, kakšen namen ima nemška ljudska šola. Ali naj ima slovenska družega? — Kar je dovoljeno Nemcem, dovoljeno bodi tudi nam, saj smo vsi pod cesarjem Franco Jožefom!

Odgovajte nam slovenske moške in žene, ki bodo stali kakor skala v borbi za naš mili materin jezik in našo krasno slovensko domovino; odgajte nam moške, ki se ne bodo vdali, v katerikoli podobi pride zapeljiva skušnjava; odgajte nam moške in žene, kateri bodo navdušeni za geslo:

„Naprej, moj rod,
Naprej zastava slave!“

Ako stori vsak slovenski oče, vsaka slovenska mati in vsak slovenski učitelj to svojo dolžnost, potem bo naša borba z našimi domačimi Nemci in nemčurji lahka, kajti zginili bodo ti odpadniki na domačih slovenskih tleh, kakor zgine spomladni sneg pred toplimi solničnimi žarki in uresničile se bodo slovenskemu narodu izrečene besede pesnika Gregorčiča:

„Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan!“

Vrhovski.

Vojaška uprava.

V poslanski zbornici je bil pred kratkim na razpravi rekrutni kontingent za letošnje leto. Pri tej priliki se je oglašil socialni demokrat Daszynski in kar je on povedal o vojaškem sodišču in o vojaških razmerah v naši državi, je po vsem omikanem svetu vzbudilo senzacijo.

Med najobčutnejše izrastke militarizma se po vsi pravici šteje vojaški kazenski pravilnik. Ta zakon smo podedovali iz onih temnih časov, ko še ni bilo splošne dolžnosti, služiti pri vojaštvu, ko so bili v armadi še sami prostovoljci, najeti ljudje najsumljivejše vrste, med katerimi se disciplina ni dala drugače vzdržati kakor z železno pestjo. Ali že pred pol stoletjem se je spoznalo, da ta kazenski pravilnik ni več primeren razmeram sedanje dobe, a čim se je uvedla splošna vojaška služba, od tedaj se je leto na leto čulo zahtevanje, da naj se vojaški kazenski pravilnik sodobnim razmeram primerno premeni, ker je ta kazenski pravilnik v kričečem nasprotju s pravnim čustvom ljudstva.

Kako se pa godi dandanes pri kakem vojaškem kazenskem procesu? Tu ni ne obtoži-

telja, ne zagovornika. Vse procese se izvrši v odsotnosti obdolženca, ki ne vidi ne sodnika, ne priča in ne ve, kaj in kako se je o njem sodilo, in tudi sodniki ne vidijo priča. Vse namreč opravi edna oseba, ki je najprej preiskovalni sodnik, potem državni pravdnik, zagovornik in nazadnje sodnik. Vse je tajno, tako, da nihče prav ne ve, kaj se je zgodilo.

Očitno je, da take razmere bijejo pravnemu čustvu naravnost v obraz in jemljejo ljudstvu zaupanje v vojaško sodišče. Ljudstvo je vajeno na javnost kazenskih obravnav, vajeno je videti v neodvisnem zagovorniku ne toliko obtoženčevega branitelja kakor kontrolo nad sodniki.

Že dolgo vrsto let zahtevajo ljudski zastopniki, naj se vojaški kazenski pravilnik preustroji po tistih načelih, po katerih je ustrojen civilni kazenski pravilnik. Toda doslej je bilo vse prizadevanje popolnoma brezuspešno. Vojna uprava obljublja sicer vsako leto, da se tej zahtevi ugoti, in domobranski kakor tudi vojni minister izjavljata leto na leto, da se že vrše priprave, in priznavata, da je sedanji vojaški kazenski pravilnik skrajno pomanjkljiv, ali ostalo je vedno le pri besedah, storilo se ni ničesar.

V pojasnilo, kake krivice zamore roditi sedanji vojaški pravilnik, tudi če je sodnik vseskozi pravičen, pošten in nepristranski, se je tekom let tako v državnem zboru kakor v delegacijah navedlo na stotine konkretnih slučajev. To zbirko je letos pri razpravi o rekrutnem kontingentu znatno pomnožil socialni demokrat Daszynski.

Kar je on povedal, to kriči do neba. Ali je vse tako, kakor je povedal, tega seveda ne moremo vedeti, toda senzacija, ki jo je povzročil njegov govor, je bila velika. Izvzemši avstrijske liste se bavijo vsi časopisi sveta s temi razkritji. Pri nas Slovencih je za to stvar še najmanj zanimanja. Sicer je tudi na tisoče sinov slovenskega naroda pod zastavami, ali za njihovo usodo se ne meni nihče, ker pri nas vlada mnenje, da postane človek že nelojalen, ako izreče o kaki vojaški zadevi svoje mnenje. Daszynski je pred vsem razkril slučaj nadporočnika Matačić Keglevich, ki leži že štiri leta v ječi in kakor je dokazal govornik popolnoma po nedolžnem. Navedel pa je tudi več drugih slučajev iz Gališke, ki so tudi takega značaja, da zamorejo še mrliču izvabiti solze sočutja iz oči. Tudi teh djanj ni kriva armada, temveč predvsem vojaški kazenski pravilnik, ker daje posameznim osebam uprav strahovito oblast v roke, ne daje pa nikakih jamstev proti zlorabi tega opravnika.

Celjske in štajarske novice.

(Tabor v Žalcu.) Celjska „vahta“ se je zopet naregljala radi tabora v Žalcu. Neizrečeno jo bode to, da bode zopet slovenski narod na Spod. Štajarskem enkrat jasno in odkrito izrazil svoje želje vladi in svojo ogorčenost nad krivico, ki se nam je glede celjske gimnazije dogodila. Skrbijo tudi to, ker se bode na shodu oni del naroda, ki še ni dosti poučen o ljubezni naših sosedov Nemcev napram nam, lahko pončel s najnovejših sovražnih naklepih zoper naš vol-

dinamit, zemlja in kamenje, ki ju je strel vrzel v zrak, sta padla vsa na omenjena delavca ter ju popolnoma pokopala.

(Posledica plesa.) V Saležu na Krasu so o pustu plesali na skednju nekega premožnega kmeta. Spodaj je bil živinski blev. Lep, mlad vol, ki ni bil dovzet za tako muzikalično skakanje, je začel divjati, zmešalo se mu je ter je poginil.

(Mlad pijanec.) V Celovcu je nek 14 letni fantič izpil tri četrta litra ruma skrivoma in se tako z alkoholom zastrupil. Padel je v nezavest in so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu rum iz želodca izpumpali. Zda je fant pri zavesti.

(Položaj v Trstu) je postal čisto normalen. Stavkujoče kurjače zopet sprejema Lloyd po potrebi, vendar je še okoli 100 kurjačev brez dela. Stanje ranjenih se je pri nekaterih poslabšalo; nekemu ranjencu so morali odrezati nogo, drugim se je obrnilo na bolje. Nagli sod se je baje pečal z dvema slučajema. Navadna sodišča bodo imela precej dela, ker je bilo zaprtih okoli 100 demonstrantov. — Zanimivo je, kar se še poroča iz Trsta: Laška vlada je poslala že začetkom onega tedna, predno so izbruhnili nemiri, razne svoje agente v Trst. Toraj je morala biti laška vlada o tem, kar se je še imelo zgoditi, poučena! Nedvomno je, da je imela laška irredenta tu svoje prste vmes. Iz Italije je baje došlo, predno so izbruhnili nemiri, v Trst okoli 200 anarhistov. — V znak solidarnosti z tržaškimi delavci je štrajkalo prejšnji teden tudi 400 delavcev v Korminu in nekih istrskih mestih.

(Deželnozborske volitve na Goriškem.) Za nadomestne deželnozborske volitve se vrše volitve volilnih moč takoj prve dni meseca marca. Napredna stranka kandidira v tolminskem okraju gosp. Oskarja Gaberšček-a, na Krasu pa gosp. dr. H. Treo-ta.

(Električni tramvaj) dobi mesto Pulj v Istri; dotično dovoljenje je že prišlo.

Dopisi.

Središče. Predzadnja številka cenj. „Domovine“ je prinesla veselo vest, da se je društveno življenje pri nas povzdignilo, in da se zbira v mnogobrojnem številu v „zabavnih večerih“ našega bralnega društva „Edinost“, kjer razpravljamo in se posvetujemo o raznih gospodarskih predmetih. Danes pa vam morem zopet nekaj veselega sporočiti, namreč dejstvo, da se je letošnjo zimo tudi središko učitelstvo tesneje združilo, zasnovačji že dne 7. januarja t. l. tako zvane „učiteljske večere“, katerih se udeležuje vse učitelstvo naše šestrazrednice z gospodom katehetom vred ter kot častna gosta dva udeležnika tukajšnjega kraja. Šolskega sveta g. I. Kočevar kot načelnik ter šolski ogleda g. M. Robič; oba gospoda sta zajedno tudi udeležena šolskega sveta ormoškega.

Marsikaj koristnega in važnega se pogovori na neprisiljeni način v prilog tukajšnjemu lokalnemu šolstvu pri teh sestankih, katerih so se vršili dosedaj že trije.

V razgovor sta prišli dosedaj že dve vprašanji in sicer: „O poletnih šolskih olajšavah za Središče in okolico“ (por. učitelj Kosi) in „O šolskih izletih s posebnim ozirom na tukajšnje krajeve razmere“ (por. nadučitelj Unger). Obe razpravi sta vzbudili v navzočih živahno debato, katere so se udeležili skoraj vsi navzoči ter s tem pokazali, da jim je mar povzdige šolstva v našem kraju.

„Učit. večeri“ se vršijo navadno vsako drugo sredo v gostilni gosp. J. Plepelca v posebni sobi. Po oficijelnem delu je vselej prosta zabava, pri kateri zadoni včasih tudi kaka vesela pesmica.

Nadaljnim sestankom pa želimo najboljših uspehov!

Iz Gradca. Prvi izkaz daril „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu“ v šolskem letu 1901/02. V letošnjem šolskem letu so došle našemu društvu do 8. februarja te le podpore: 60 K je poslala slavna posojilnica v Gornji Radgoni; po 40 kron sta dala: neimenovani Nemeo v Gradcu in slavna posojilnica v Šoštanju; 34 K 80 v je poslal tehn. g. Šuklje kot dohodek akademične veselice v Novem mestu; 30 K je darovala slavna posojil-

nica v Makolah; 26 K pa je nabrala gđ. Malči Sušnik v Brežicah; po 20 K sta darovala g. dr. Iv. Klasinc, odvetnik v Gradcu in dr. Jožef Unterlugauer, o. kr. vladni svetnik v Gradcu; po 10 K so darovali gg.: Fr. Hrašovec, o. kr. okr. sodnik v p., Jakob Hren, o. kr. višje dež. sodnijsvet. v p., oba v Gradcu, dr. Fr. Jurtela, odvet. v Ptuj, slavni Slovenski klub v Celovcu, gosp. Rajko Perušek, o. kr. gim. profesor v Ljubljani, g. Maks Pieteršnik, o. kr. gim. prof. v Ljubljani in g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Kenjicah; po 5 K so darovali gg.: Anton Aškerc, arhivar in urednik v Ljubljani, Anton Globočnik, posestnik v Železnikih in Evgen pl. Trbnovič, o. kr. sodni pristav v Višnjigori.

Vsem tem častitim darovalcem se odbor v imenu podpirancev presrečno zahvaljuje in opozarja slavno občinstvo, da dozda došle podpore nikakor ne zadostujejo, da bi moglo društvo ugoditi vsem prošnjam, ki se stavijo nanj. Ono podpira povprek po 45 dijakov na mesec, med katere razdeli okoli 560 K. Z darili pak, ki so mu došla dozda, mu tega ni mogoče storiti; saj je zdaj že vsa zgoraj izkazana vsota z lani ostalo razpoložno vred popolnoma izdana, majhna osnovna glavica pa nese društvu komaj — 80 kron na leto! Zato pa potrebuje društvo nujne in obilne podpore, ako hoče izvrševati svojo nalogo vspešno; zatorej se obrača podpisani odbor do vseh rodoljubov, naj ne pozabijo graškega „Podpornega društva za slovenske visokošolce“, a čemer jim seveda noče zabranjevati, da izkazujejo svojo naklonjenost tudi drugim podobnim dobrodelnim zavodom. Naši dijaki žive morda v še slabših razmerah kakor dijaki drugih vseučiliških mest; zato pa jih ne podpirati bi bilo pač narobe! Da res zasluži naše društvo podporo, ki mu jo je poklonilo slovensko občinstvo dozda, je razvidno iz nastopnih števil iz zadnjega poročila: Lani smo podpirali 45 dijakov: 31 juristov, 8 filozofov, 5 medicincev in 1 tehnika; razdelili smo med nje lepo vsoto 5971 K, torej za celih 2641 K več, kakor prejšnje leto ter dosegli lani tako ne samo največjo vsoto podpor, ampak tudi največjo — število podpirancev. Letos pa se zahteva od društva še več, tako da smo izdali dozda za 433 K več, kakor v isti dobi lanskega leta. Od našega občinstva je torej odvisno, bo li moglo izpolnjevati društvo svojo nalogo še nadalje. Darila prejemiše društveni predsednik dr. Benjamin Ipavc, em. primarij itd. v Gradcu (Karl Ludwig-Ring 4). Odbor.

Politični pregled.

(Zlato poroko) je praznoval dne 20. t. m. nadvojvoda Rainer z nadvojvodinjo Marijo. Visoka jubila sta prejela od vseh strani nebroj čestitk in voščil, tudi od cesarja samega.

(Državni zbor.) V seji poslanske zbornice dne 20. t. m. se je začela razprava o proračunu, in sicer je bila dosti živahnejša nego se je pričakovalo. Češki poslanec dr. Gregr je nastopil ostro proti sedanjim političnim razmeram. Žel je obilo pritrjevanja, ko je dejal, da Bog ne za deni, da bi sodil svet omiko avstrijskega parlamenta po tem, kar so Nemci počenjali za časa nemške obstrukcije ali kar so nemški kulturnosoci uprizarili nedavno pri obravnavanju Luegerjeve interpelacije. Govornik je Körberja zagotavljal, da z levico ničesar ne opravi in je govoril za premembo sedanje ustave in za razširjenje volilne pravice. Za njim je govoril nemški klerikalec Hagenhofer; ko je rekel, da njegova stranka poljedelskega ministra nepristranski sodi, so Vsenemci in zlasti Schönerer začeli razsajati. Hagenhofer mu je zaklical, naj gre spat, češ da je pijan, tedaj pa je nastal še le pravi vrišč. Vsenemci niso hoteli pustiti Hagenhoferja govoriti, končno je ta izjavil, da Schönerer ni pijan, na kar je mogel svoj govor končati. Poslanec Bareuther je pel v svojem govoru vsenemško pesem in izjavil, da Vsenemci ne bodo glasovali za državni proračun tako dolgo, dokler ne bo nemščina državni jezik v Avstriji. V imenu Malorusov je govoril Pihuliak; naglašal je, da je v Avstriji nemščina že državni jezik, a da Slovani nikdar ne bodo za to glasovali, da bi se tudi postavno proglasila kot državni jezik. Dr. Baerenreither je v imenu ustavovernega veleposestva

izražal željo, da bi se uredile razmere z ogrsko državno polovico, ker sedanje negotove razmere slabo vplivajo na poljedelstvo in obrt. — V petek se je razprava nadaljevala. Posl. Hannich je govoril v imenu soc. demokratov; trdil je, da si je podvrgel Körber parlament le z volilno reformo, kajti velike stranke se ničesar bolj ne boje kakor splošne ednake volilne pravice. Poslanec Romanczuk izreče v imenu Malorusov vladi nezaupanje ter da bodo glasovali proti proračunu. Pod Körberjem so Malorusi nazadovale glede števila svojih zastopnikov v državnem in dežel-nem zboru. Poslanec Löcker (nemška ljudska stranka) je govoril za nemški državni jezik in napadal Slovence; odgovarjal mu je dobro poslanec Hruby. Razprava se je nato pretrgala. V tej seji je bilo podanih na vlado mnogo interpelacij in predlogov. Poslanec Žitkar in tovariši so vprašali vlado, če je res, da se trgovinske pogodbe niso odpovedale, temuč le podaljšale in kako more vlada opravičiti nadaljni obstoj vinske klavzule, ki je s trgovinskimi pogodbami v zvezi.

(Gospodarska zbornica) na Dunaju je že tudi imela par sej; dne 19. t. m. so bile na dnevnem redu kmečke stanovske zadrage; grof Ledebur, bivši kmetijski minister je obžaloval, da je poslanska zbornica spridila vladni načrt ter odvzela nameranim zadrugam velik del socialnega olja. Veleposestnikom je priporočal, naj se ne odtegujejo zdravim socialnim nalogam, ki jih dobe stanovske kmečke zadrage. Zbornica je zakon sprejela v tretjem branju.

(Nova stranka?) V parlamentarnih krogih se govori, da se združijo češki narodni socialisti, napredni Slovenci, Rusini, neodvisni Poljaki in posamezni divjaki v poseben klub kot nova opozicijska skupina. Štela bi do 20 članov.

(Na Ogrskem) so začeli agitirati za to, da bi se prepovedalo peti avstrijsko himno „Bog ohrani“ na ogrskih tleh. Zdi se, da je to nasledek nekega govora, ki ga je imel nedavno poslanec Komjathy v ogrski zbornici in v katerem je ostro govoril zoper avstrijsko cesarsko hišo.

(Slovanska agitacija v Parizu) Čehi so v Parizu osnovali „Slovansko kancelarijo“ ali „Agence Slave“, ki je že počela delovati. Tej pisarni je v dolžnost, da priobčuje resnična poročila o pravem stanju stvari in o dogodkih v slovanskih krajih ter da pobija izmišljene laži, ki jih nemški listi donesajo o Slovanstvu. Poleg tega bo v agenciji stalna izložba ali muzej slovanskih proizvodov, da se bodo mogli Francozje seznanjati z njimi in potom agencije naročiti, česar potrebujejo. Gotovo to lepo podjetje zasluži, da jo sebi v korist podpirajo vsi Slovani.

(Praznovanje papeževega jubileja.) Dne 20. t. m. minilo 25 let, odkar je zasedel Leo XIII. papeško stolico. Krščanski svet praznuje ta redek slučaj z velikim sijajem, posebno še, ker je sedanjí sv. oče zelo priljubljen med verniki.

(V Italiji) imajo ministrsko krizo; ministrstvo Zanardelli je odstopilo in to tudi kralju naznanilo. V rimskem senatu je imel te dni kralj prestolni govor; omenjal je, da kmetijstvo napreduje in da so državne finančne razmere ugodne. Zato se zniža cena soli, da se pomore revnim slojem. Parlament se boče bavil z delavskim vprašanjem, da se usoda delavstva izboljša.

(Nemška ohlost.) Prusi izganjajo z veliko brezobzirnostjo slovanske delavce, rudokope, premogarje itd. iz svoje dežele. Zda nameravajo Prusi ustanoviti posebno agitacijsko društvo po vsej Nemčiji, ki bo pospeševalo izganjanje Slovanov iz Nemčije. Tudi Slovence bi to hudo zadelo. To bi sicer imela preprečiti dunajska vlada, pa ne stori ničesar. Ostrejši odgovor bi mogli dati predznim Nemcem bogati Rusi in Poljaki, ki polnijo po toplicah nemške žepa s slovanskim denarjem.

(Bolgarija.) Volitve v bolgarsko sobranje (državni zbor) se vrše dne 2. marca t. l. Vsi ministri in opozicijski voditelji potujejo po deželi ter agitujejo.

(Rusija.) Iz Petrograda se poroča, da je vlada dne 20. t. m. zaprla petrograjsko, kijevsko in harkovsko vseučilišče radi demonstracij. Raznesla se je vest, da je veliki ruski pisatelj in filozof Tolstoj, ki že dalj časa boleha, umrl. Visokošolci in delavci so šli v kazansko katedralo, naj bi se tam vršila maša zadušnica. Kakor znano, je

Tolstoj izobčen iz ruske pravoslavne cerkve. V Harkovu je prišlo do boja z vojaštvom.

(V Belgiji) so priredili socialisti velikanske demonstracije proti vojaškemu naboru in za ed nako volilno pravico.

(Vojna v Južni Afriki) Da Angležem toliko hvaljene block-hiše, s katerimi imajo železnice pred Buri zastražene, prav malo koristijo, dokazuje to, da Buri še vedno polagajo na proge raz strelila. Pred kratkim bi bili kmalu pognali angleški vojaški vlak v zrak, a pred tem je vozil tovorni vlak, katerega je zadela vojakom name njena usoda. Kitchener poroča, da je bilo pred zadnji teden 17 Burov ubitih, pet ranjenih in 107 ujetih, 138 se jih je udalo Angležem. Iz Kronstadta poročajo, da so angleške čete pri zadnjem lovu na Deweta ujele 300 Burov, ranile 25 in ubile 15. Med ujetimi je bil tudi burski poveljnik Besters, ki je pa valed ran umrl. Angleški listi so prinesli Kitchenerjevo poročilo o dogodkih na bojišču. Kitchener ostro graja angleške častnike, ki so zakrivil poraz pri Trifonteinu ter trdi, da so oficirji zločinci, ki so se nalašč vedli nepravilno.

Razne stvari.

(Južna železnica) je imela lanske leto zelo neugodne bilance. Ne le, da je imela izvenredno velike izdatke tudi prijemki so zaostali skoraj za cele tri milijone kron za prijemki prejšnjih let. Valed tega ne more uprava izplačati nikakih dividend, pa še iz rezervnega fonda se je moral izvzeti eden milijon kron, da se poravnajo vsa koletne obligacije.

(Prijeten sapor.) Ko je nedavno v Dunajskem Novem mestu prišel jutraj jetnikar pre gledovat skupne zapore, ni našel nobenega jet nika, dasi je bilo zvečer zaprtih več moških in žensk kot izgoncev. Pri natančnejšem preiskovanju je našel na tleh odzidano desko, a skozi odprtino se je prišlo v klet. Tam je našel čuvaj pod velikim vinskim sodom celo družbo jetnikov popolnoma opijanjenih v trdnem spanju.

(Amerikanske.) Brata Viddle sta bila za radi umora v Pittsburgu zaprta. Poarečilo se jima je sicer ubežati, toda na begu so ju ustrelili. Pittsburgski pogrebnik, ki je ob enem tudi trgo vec, je prišel na sebično misel ter je mrtveca razstavil v svoji prodajalnici na ogled proti vstopnini. Prišlo je nad 20.000 ljudi, največ ženske, mrtveca ogledovat. Po cele ure so čakali radovedneži pred prodajalno, da so prišli na vrsto.

(Ministrski dovtip.) V Etyséeju se je vršil nedavno ministrski svet. V predsobi sta nestrno čakala dva časniška poročevalca ter obkrohla nekega odhajajočega ministra z vprašanji: „Ali se je sklenilo kaj o potovanju predsednika na Rusko?“ Minister je bil sprva povse osupel, potem pa reče s skrivnostnim nasmehom: „Znata molčati?“ — „O dá dá“, zatrjuje hitro obs. — „No, jaz — tudi“, odgovori prijazno minister ter se odpelje.

(Strašen potres.) Ruski listi javljajo o potresu v Šemahi, v Kavkazu: Šemaha je razrušena do temelja; ostalo je celih komaj 10 zgradb, izpod podrtin je izvlečenih okrog 2000 mrtvih, ljudi, katere je zagreblo podirajoča se zidovje. Vrh tega divja še požar. Podobnega potresa ne pomni nihče, potresni sunki se ponavljajo, kar jako ovira odkopavanje žrtv. Silno ljudstva je brez strehe in biva pod milim nebom; okrog 15.000 prebivalcev stanuje v šotorih poleg mesta. Vrh tega je zmanjkalo še živeža in nastal je glad. Potres se je pojavil dne 13. t. m. opoldne in za nekaj hipov je bilo mesto kup razvalin. Po novih poročilih se potres še vedno ponavlja. Število mrtvih se že čeni na 5000. Brez strehe je nad 30.000 ljudi. Blizu vasi Astrabanka se je pojavil že četrti ognjenik. Vse štiri gore blju jejo ogenj in vrela lavo; ljudstvo se je daleč na okrog izselilo.

Loterijske številke.

Trat, dne 22. februarja 1902: 63, 39, 30 7, 55.
Linc „ „ „ 56, 18, 79 50, 22.

Lepa prilika!!

Radi pričetka dveh novih pod jetij prodam svojo že dobro vpeljeno tovarno pletenin in tkanin v Ljubljani — edino na celem jugu — z zalogo ali brez iste, po zmerni ceni in ugodnimi pogoji. Ponudbe naj se pošljejo ali pod Dragotin Hribar v Celju ali pa Dragotin Hribar v Ljubljani.

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju.

(66)

VABILO.

Posojilnica v Rajhenburgu

ima v nedeljo, dne 23. marca t. l. ob 3. uri popoldne v svoji pisarni svoj

redni letni občni zbor

s sledečim dnevnim redom: 1. Račun za l. 1901. 2. Volitev načelstva in nadzorstva. 3. Predlogi.

(61) 1

VABILO.

„Centralna posojilnica slovenska“ v Krškem

ima v četrtek, dne 3. aprila t. l. popoldne ob 3. uri v zadržni pisarni svoj

redni letni občni zbor

s sledečim dnevnim redom: 1. Račun za l. 1901. 2. Volitev načelstva in nadzorstva. 3. Predlogi.

(65)

Vabilo

na

redni občni zbor

okrajne posojilnice v Ormožu

registrovane zadruge z neomejeno zavozo

kateri se vrši

v četrtek, 13. sušca 1902, ob 10. uri dop.

v posojilnični pisarni.

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzornišva o letnem računu.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
5. Razni predlogi.

Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število zadržnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popoldne v zmislu § 32. pravil drugi občni zbor, kateri je pri vsakem številu sklepčen.

Ormož, dne 22. svečana 1902.

NAČELSTVO.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji

so mojsterski v konstrukciji in izvedbi.

Originalni Sing. šiv. stroji

so neobhodno potrebni za domačo rabo in obrt.

Originalni Sing. šiv. stroji

so najbolj razširjeni pri tvorniških delih.

Originalni Sing. šiv. stroji

so neprekosljivi glede vztrajnosti in trpežnosti.

Brezplačni poučni tečaji tudi v modernem

umetnem vezanju.

SINGER Co. del. družba šiv. strojev.

* Celje, Kolodvorske ulice št. 8. *

Svetovna razstava Pariz 1900

(60) 3-1 „GRAND PRIX“

najvišje odlikovanje.

Na debelo. * Na drobno.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbi.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Tomaževa žlindra — najizvrstnejši gnoj za polja, njive in vinograde.

Velika izber železnih peči in travniških bran!

Učenca

poštenih staršev, ki ima veselje do svečarstva in medicarstva, sprejme takoj v uk Lovro Pokorny, svečar v Celju, Gledališke ulice št. 3.

(67) 3-1

Odda se stavba

novega šolskega poslopja na Vranskem, obsega jočega 6 učnih sob, 2 manjši sobi in stanovanje za šolskega slugo.

Ustmena zniževalna licitacija se vrši dne 10. marca 1902 točno ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni na Vranskem.

Stavba se odda skupaj le enemu podjetniku.

Izklicna cena je 48.500 K.

Stavbni operat, sestoječ iz stavbnih načrtov, stavbnega dovoljenja, preudarka troškov in stavbnih pogojev je na ogled v občinski pisarni na Vranskem in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak licitant mora pred licitacijo položiti varščino 48.500 K.

Krajni šolski svet Vransko

dne 23. svečana 1902.

(64) 3-1

Načelnik: Lud. baron Wittenbach.

Pekarski učenec

se sprejme takoj pri Anton Rössnerju v Braslovčah

(63) 3-1

Službe išče

samostojni vinorejski oskrbnik, kateri je z dobrimi spričevali dovršil vinorejsko šolo.

Več pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

Služba občinskega redarja.

V občini trg Žalec se razpiše služba občinskega redarja ob enem sluga, katero je nastopiti z dnem 1. aprila 1902. Plača znaša od občine 480 kron, posebej še 160 kron, skupaj torej 640 kron na leto, prosto službeno stanovanje, obleka in zavarovanje proti nezgodam.

Zahteva se neomadeževani značaj, popolno znanje slovenščine v besedi in pisavi, nemščina pa v besedi.

Prošnje, opremljene z domovnico in spričevali dosedanje službe, naj se pošljejo do 15. marca 1902 županstvu trga Žalec.

Občinski urad trga Žalec

(67) 3-2 dne 19. svečana 1902.

Odgovorni urednik in izdajatelj Rudolf Libensky.